

**A
PRIMER
OF THE
PGHO OR SHO, KAREN LANGUAGE.**

Second Edition Revised.

လၢ ၁. လ. ၁၇၁၀၀

ပုဂံအလံအေ့ထံလီၤ.

**MAULMAIN
AMERICAN MISSION PRESS.
1845.**

[1st Edition..... 800]

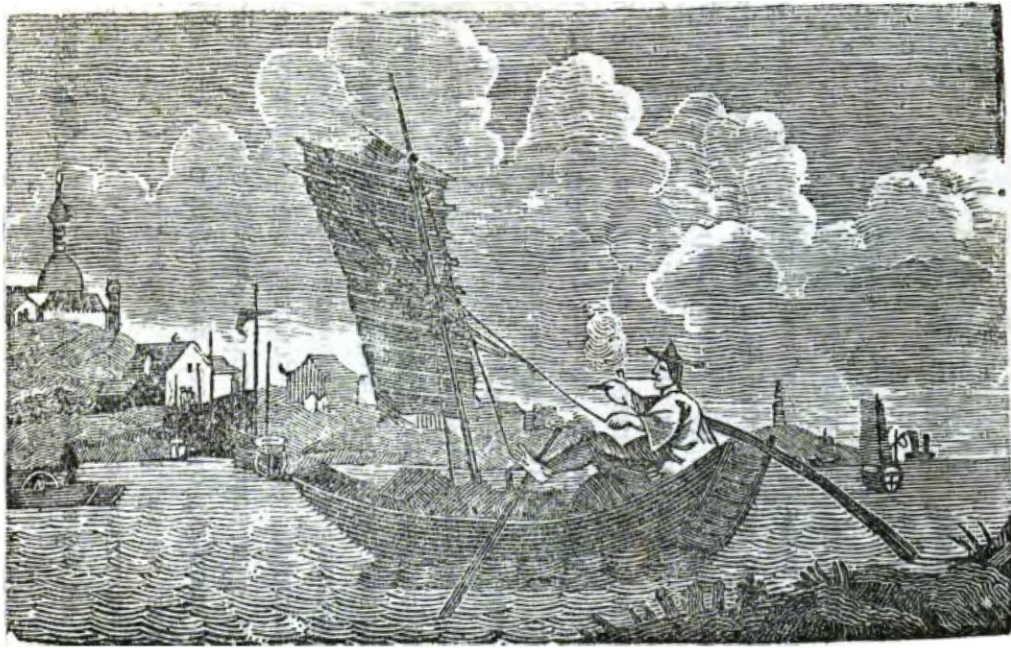
**Original scanned file can be downloaded from
books.google.com**

REMARKS.
လံအေ့ထံလီၤ.

This little **PRIMER**, (လံအေ့ထံ) is *by no means* intended to be a substitute for the **SPELLING BOOK**, (လံမိၣ်). It is only intended, as its name indicates, to be a *beginning* book, to be immediately followed by the Spelling Book, which will contain all the sounds of the language. The principal reason for the *Primer* is economy. It is believed, that as a general thing, by the time the child has learned what is in this book, the book itself will be ruined, and would be, if it were two or three times as large, and a new one would be demanded. What little reading there is in this, is *all* contained in the preceding spelling lessons; and the pupil should *invariably* be required to look out each syllable, and each word, *before* proceeding to the next lesson.

The reading of the Primer will be copied into the Spelling Book, so that, if the pupil has *learned* this little book, he can at once *begin* to read in a new one, which will be an encouragement to every one, who is anxious to learn.

D. L. BRAYTON.
Mergui, June 1845.

PRIMER
လံအေချာထံလီၤ.

THE ALPHABET

CONSONANTS.

က	ခ	ဂ	ဃ	င	စ	ဆ	ရှ	တ	ထ
ဒ	န	ပ	ဖ	ဘ	မ	ယ	ရ	လ	ဝ
ဠ	ဟ	အ	ဇ	ပျ					

VOWELS.

ၵ	ိ	ီ	ု	ူ	ၶ	ၷ	ၸ	ၹ	ၺ
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

INFLEXIONS

ၼ	ၽ	ၾ	ၿ	ၻ
---	---	---	---	---

NASALS.

ၼ	ၽ	ၾ	ၿ
---	---	---	---

COMPOUND CHARACTERS

ကွ	ခွ	ဂွ	ဃွ	ငွ	စွ	ဆွ	ရှွ			
ကျ	ချ	ပျ	ဖျ	ဘျ	မ္ပျ					
က့	ခ့	ဂ့	ဃ့	င့	စ့	ဆ့	ရှ့			
ကွံ	ခွံ	ဂွံ	ဃွံ	ငွံ	စွံ	ဆွံ	ရှွံ	တွံ	ထွံ	ဝွံ
ပွ	ဖွ	ဘွ	မ္ပွ	ယွ	ရွ	လွ	ဝွ	အွ		

ဆမလိ (၁) LESSON I.

CONSONANTS & EXERCISES.

က	ဒ		က	ခ	ဂ	ဃ	င		ဒ	န	ပ	ဖ	ဘ
ခ	န		ခ	ဂ	ဃ	င	က		န	ပ	ဖ	ဘ	ဒ
ဂ	ပ		ဂ	ဃ	င	က	ခ		ပ	ဖ	ဘ	ဒ	န
ဃ	ဖ		ဃ	င	က	ခ	ဂ		ဖ	ဘ	ဒ	န	ပ
င	ဘ		င	က	ခ	ဂ	ဃ		ဘ	ဒ	န	ပ	ဖ

စ	မ		စ	ဆ	ရှ	တ	ထ		မ	ယ	ရ	လ	ဝ
ဆ	ယ		ဆ	ရှ	တ	ထ	စ		ယ	ရ	လ	ဝ	မ
ရှ	ရ		ရှ	တ	ထ	စ	ဆ		ရ	လ	ဝ	မ	ယ
တ	လ		တ	ထ	စ	ဆ	ရှ		လ	ဝ	မ	ယ	ရ
ထ	ဝ		ထ	စ	ဆ	ရှ	တ		ဝ	မ	ယ	ရ	လ

၁		၁	ဟ	အ	ဇ	ပျ	
ဟ		ဟ	အ	ဇ	ပျ	၁	
အ		အ	ဇ	ပျ	၁	ဟ	
ဇ		ဇ	ပျ	၁	ဟ	အ	
ပျ		ပျ	၁	ဟ	အ	ဇ	

ဆာမဇလိယ (၂) LESSON II.

Vowels		Exercise.					Inflexions.			Exercise.				
၁		၁	၂	၃	၄	၅		၆		၇	၈	၉	၁၀	၁၁
၂		၂	၃	၄	၅	၁		၇		၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
၃		၃	၄	၅	၁	၂		၉		၁၀	၁၁	၁၂	၁၃	၁၄
၄		၄	၅	၁	၂	၃		၁၀		၁၁	၁၂	၁၃	၁၄	၁၅
၅		၅	၁	၂	၃	၄		၁၁		၁၂	၁၃	၁၄	၁၅	၁၆

Vowels		Exercise.					Nasals.			Exercise.			
၁		၁	၂	၃	၄	၅		၆		၇	၈	၉	၁၀
၂		၂	၃	၄	၅	၁		၇		၈	၉	၁၀	၁၁
၃		၃	၄	၅	၁	၂		၉		၁၀	၁၁	၁၂	၁၃
၄		၄	၅	၁	၂	၃		၁၀		၁၁	၁၂	၁၃	၁၄
၅		၅	၁	၂	၃	၄		၁၁		၁၂	၁၃	၁၄	၁၅

ဆမလိ (၃) LESSON III.

EXERCISE IN COMBINATION OR SPELLING.

ကါ	ကံ	ကု	ကဲ	ကမ	ကံ	ကု	ကူ	ကိ	ကီ
ခံ	ခု	ခဲ	ခမ	ခံ	ခု	ခူ	ခိ	ခီ	ခါ
ဂု	ဂဲ	ဂမ	ဂံ	ဂု	ဂူ	ဂိ	ဂီ	ဂါ	ဂံ
ပဲ	ပမ	ပံ	ပု	ပူ	ပိ	ပီ	ပါ	ပံ	ပု
ငမ	ငံ	ငု	ငူ	ငိ	ငီ	ငါ	ငံ	ငု	ငဲ
စံ	စု	စူ	စိ	စီ	စါ	စံ	စု	စဲ	စမ
ဆု	ဆူ	ဆိ	ဆီ	ဆါ	ဆံ	ဆု	ဆဲ	ဆမ	ဆံ
ရှု	ရှိ	ရှီ	ရှါ	ရှံ	ရှု	ရှဲ	ရှမ	ရှံ	ရှု
တိ	တီ	တါ	တံ	တု	တဲ	တမ	တံ	တု	တူ
ထိ	ထါ	ထံ	ထု	ထဲ	ထမ	ထံ	ထု	ထူ	ထိ
ဒါ	ဒံ	ဒု	ဒဲ	ဒမ	ဒံ	ဒု	ဒူ	ဒိ	ဒီ
နံ	နု	နဲ	နမ	နံ	နု	နူ	နိ	နီ	နါ

INSTRUCTION TO THE TEACHERS.

လံၤသီးထဲဒုးထဲဒုး ဆရာၤလၢမနီၤလီၤ.

ဆရာၤၤန့ၣ်, နံၤလၢဂၢၤအဲၤသီးထဲဒုးထဲဒုး ဖိၤလၢမနီၤ, ဆီၤန့ၣ်အလူၤဘဲၤယိၣ်ဆံၣ်.

ထီၣ်ပုၤမလိၤဆၢအဖျါၤယိၣ်ဂီၣ်, အဲၤထီးန့ၣ်တၢ်တၢ်, ဘဲၤန့ၣ်မိၣ်ယၢတၢ်,

အဲၤမၤအကူၤလၢန့ၣ်န့ၣ်လၢလိၤပၤခိၤတၢ်, ဖုၤလၢအယိၣ်လၢလံၤဖျါလၢပုၤတၢ်,

အဲၤလၢထီးန့ၣ်ဒံၣ်ဘၢနီၤ, ဖုၤလၢအလုၤလၢယၢလၢခိၤလၢပုၤ. မၤတၢ်ခါဒုၤ

ဘဲၤနီၤထံၤလၢနီၤဆံၣ်, ဆရာၤၤန့ၣ်.

ဆာမဇလိၼ် (၄) LESSON IV.

ပါ	ပံ	ပု	ပဲ	ပာ	ပၼ်	ပု	ပူ	ပိ	ပီ
ဖံ	ဖု	ဖဲ	ဖာ	ဖၼ်	ဖု	ဖူ	ဖိ	ဖီ	ဖါ
ဘု	ဘဲ	ဘာ	ဘၼ်	ဘု	ဘူ	ဘိ	ဘီ	ဘါ	ဘံ
မဲ	မာ	မၼ်	မု	မူ	မိ	မီ	မါ	မံ	မု
ယာ	ယၼ်	ယု	ယူ	ယိ	ယီ	ယါ	ယံ	ယု	ယဲ
ရၼ်	ရု	ရူ	ရိ	ရီ	ရါ	ရံ	ရု	ရဲ	ရု
လု	လူ	လိ	လီ	လါ	လံ	လု	လဲ	လာ	လၼ်
ဝူ	ဝိ	ဝီ	ဝါ	ဝံ	ဝု	ဝဲ	ဝာ	ဝၼ်	ဝု
ဝိ	ဝီ	ဝါ	ဝံ	ဝု	ဝဲ	ဝာ	ဝၼ်	ဝု	ဝူ
ဟိ	ဟီ	ဟံ	ဟု	ဟဲ	ဟာ	ဟၼ်	ဟု	ဟူ	ဟိ
အါ	အံ	အု	အဲ	အာ	အၼ်	အု	အူ	အိ	အီ
ဇံ	ဇု	ဇဲ	ဇာ	ဇၼ်	ဇု	ဇူ	ဇိ	ဇီ	ဇါ

ဆမလိယ (၅) LESSON V.

ကါ	ကဲ	ကာ	ကၢ	ကဲ	ကံ	ကၢ	ကဲ	ကၢ	ကဲ
ခံ	ခဲ	ခါ	ခၢ	ခဲ	ခံ	ခၢ	ခဲ	ခၢ	ခဲ
ဂံ	ဂဲ	ဂါ	ဂၢ	ဂဲ	ဂံ	ဂၢ	ဂဲ	ဂၢ	ဂဲ
ပဲ	ပဲ	ပဲ	ပဲ	ပဲ	ပဲ	ပဲ	ပဲ	ပဲ	ပဲ
ငါ	ငဲ	ငါ	ငၢ	ငဲ	ငံ	ငၢ	ငဲ	ငၢ	ငဲ
စံ	စဲ	စါ	စၢ	စဲ	စံ	စၢ	စဲ	စၢ	စဲ
ဆံ	ဆဲ	ဆါ	ဆၢ	ဆဲ	ဆံ	ဆၢ	ဆဲ	ဆၢ	ဆဲ
ရှံ	ရှဲ	ရှါ	ရှၢ	ရှဲ	ရှံ	ရှၢ	ရှဲ	ရှၢ	ရှဲ
တံ	တဲ	တါ	တၢ	တဲ	တံ	တၢ	တဲ	တၢ	တဲ
ထံ	ထဲ	ထါ	ထၢ	ထဲ	ထံ	ထၢ	ထဲ	ထၢ	ထဲ
ဒါ	ဒဲ	ဒါ	ဒၢ	ဒဲ	ဒံ	ဒၢ	ဒဲ	ဒၢ	ဒဲ
နံ	နဲ	နါ	နၢ	နဲ	နံ	နၢ	နဲ	နၢ	နဲ

ဆာမလိ (၆) LESSON VI.

ပါ	ပၤ	ပၢ	ပၣ်	ပၤ	ပၤ	ပၣ်	ပၣ်	ပၣ်	ပး
ဖံ	ဖံၤ	ဖံၢ	ဖံၣ်	ဖံၤ	ဖံၤ	ဖံၣ်	ဖံၣ်	ဖံၣ်	ဖံး
ဘု	ဘုၤ	ဘုၢ	ဘုၣ်	ဘုၤ	ဘုၤ	ဘုၣ်	ဘုၣ်	ဘုၣ်	ဘုး
မဲ	မဲၤ	မဲၢ	မဲၣ်	မဲၤ	မဲၤ	မဲၣ်	မဲၣ်	မဲၣ်	မဲး
ယၢ	ယၢၤ	ယၢၢ	ယၢၣ်	ယၢၤ	ယၢၤ	ယၢၣ်	ယၢၣ်	ယၢၣ်	ယၢး
ရၢ	ရၢၤ	ရၢၢ	ရၢၣ်	ရၢၤ	ရၢၤ	ရၢၣ်	ရၢၣ်	ရၢၣ်	ရၢး
လု	လုၤ	လုၢ	လုၣ်	လုၤ	လုၤ	လုၣ်	လုၣ်	လုၣ်	လုး
ဝူ	ဝူၤ	ဝူၢ	ဝူၣ်	ဝူၤ	ဝူၤ	ဝူၣ်	ဝူၣ်	ဝူၣ်	ဝူး
ဝိ	ဝိၤ	ဝိၢ	ဝိၣ်	ဝိၤ	ဝိၤ	ဝိၣ်	ဝိၣ်	ဝိၣ်	ဝိး
ဟိ	ဟိၤ	ဟိၢ	ဟိၣ်	ဟိၤ	ဟိၤ	ဟိၣ်	ဟိၣ်	ဟိၣ်	ဟိး
အါ	အါၤ	အါၢ	အါၣ်	အါၤ	အါၤ	အါၣ်	အါၣ်	အါၣ်	အါး
ဇံ	ဇံၤ	ဇံၢ	ဇံၣ်	ဇံၤ	ဇံၤ	ဇံၣ်	ဇံၣ်	ဇံၣ်	ဇံး

ဆာမလိ (၇) LESSON VII.

မါ	မၤ	မၢ	မၣ်	မၤ	မၤ	မၣ်	မၣ်	မၣ်	မး
ဝါ	ဝၤ	ဝၢ	ဝၣ်	ဝၤ	ဝၤ	ဝၣ်	ဝၣ်	ဝၣ်	ဝး
ဆါ	ဆၤ	ဆၢ	ဆၣ်	ဆၤ	ဆၤ	ဆၣ်	ဆၣ်	ဆၣ်	ဆး
ဖိ	ဖိၤ	ဖိၢ	ဖိၣ်	ဖိၤ	ဖိၤ	ဖိၣ်	ဖိၣ်	ဖိၣ်	ဖိး
လိ	လိၤ	လိၢ	လိၣ်	လိၤ	လိၤ	လိၣ်	လိၣ်	လိၣ်	လိး

EASY WORDS CONTAINED IN THE PRECEDING...

ဖိၣ်	ကဆါ	မၤလိ	ဆာမ	ကဆါ	ဖိၣ်
မၤလိ	ဆာမ	ဖိၣ်	ကဆါ	ဆာမ	မၤလိ

ဆမ္မလိယ (၈) LESSON VIII.

အိ	အိ၃	အိ၂	အိ၁	အိၤ	အိၣ်	အိ၂	အိၣ်း	အိ၂	အိး
ဖါ	ဖ၃	ဖ၂	ဖ၁	ဖၤ	ဖၣ်	ဖ၂	ဖၣ်း	ဖ၂	ဖး
ဒိ	ဒိ၃	ဒိ၂	ဒိ၁	ဒိၤ	ဒိၣ်	ဒိ၂	ဒိၣ်း	ဒိ၂	ဒိး
ရါ	ရ၃	ရ၂	ရ၁	ရၤ	ရၣ်	ရ၂	ရၣ်း	ရ၂	ရး
ဘါ	ဘ၃	ဘ၂	ဘ၁	ဘၤ	ဘၣ်	ဘ၂	ဘၣ်း	ဘ၂	ဘး

EXERCISE ON THE PRECEDING.

ဆိၤဖၤ, ဖၣ်ဒိၤ. ဆရၢ, ဘ၃ဆိၤဖၤ, ဖိၤဘၤ. ဖိၤဘၤ ဘ၃ဆိၤဖၤ.

ဆရၢ ဘ၃ဆိၤဖၤ. ကဆါ ဘ၃ဆိၤဖၤဆုလီၤ.

ဆမ္မလိယ (၉) LESSON IX.

လါ	လ၃	လ၂	လ၁	လၤ	လၣ်	လ၂	လၣ်း	လ၂	လး
လံ	လံ၃	လံ၂	လံ၁	လံၤ	လံၣ်	လံ၂	လံၣ်း	လံ၂	လံး
ဖု	ဖု၃	ဖု၂	ဖု၁	ဖုၤ	ဖုၣ်	ဖု၂	ဖုၣ်း	ဖု၂	ဖုး
ဖျိ	ဖျိ၃	ဖျိ၂	ဖျိ၁	ဖျိၤ	ဖျိၣ်	ဖျိ၂	ဖျိၣ်း	ဖျိ၂	ဖျိး
ယွါ	ယွ၃	ယွ၂	ယွ၁	ယွၤ	ယွၣ်	ယွ၂	ယွၣ်း	ယွ၂	ယွး
လီ	လီ၃	လီ၂	လီ၁	လီၤ	လီၣ်	လီ၂	လီၣ်း	လီ၂	လီး

EXERCISE ON THE PRECEDING.

ဖိၤၤမၤလိၤလံၤလီၤ. ကဆါယွဲအလံၤလီၤ. ကဆါယွဲဖၤလၢပုဖျိးအလံၤလီၤ.

ဆၢမၤလိၤ (၁၀) LESSON X.

ဆံ	ဆံး	ဆံ့	ဆံါ	ဆံ့	ဆံ်	ဆံါ	ဆံး	ဆံ့	ဆံး
ပံ	ပံး	ပံ့	ပံါ	ပံ့	ပံ်	ပံါ	ပံး	ပံ့	ပံး
ဂံ	ဂံး	ဂံ့	ဂံါ	ဂံ့	ဂံ်	ဂံါ	ဂံး	ဂံ့	ဂံး
ထု	ထုး	ထု့	ထုါ	ထု့	ထု်	ထုါ	ထုး	ထု့	ထုး
မု	မုး	မု့	မုါ	မု့	မု်	မုါ	မုး	မု့	မုး
နိ	နိး	နိ့	နိါ	နိ့	နိ်	နိါ	နိး	နိ့	နိး

EXERCISE ON THE PRECEDING.

လံၤလၢ ကဆါယွဲ ဖၤလၢ ပုနီၤ, မွဲ လံၤဆံးပံါလီၤ.

ကဆါယွဲ အလံၤဆံးပံါနီၤ, မွဲ အဂုးဒိၤထုလီၤ.

ပုလၢအမၤလိၤ ကဆါယွဲ အလံၤဆံးပံါလၢဖၤနီၤ, အၤမုထုၤဂုၤဖၤဒိၤလီၤ.

ဆာမလိ (၁၁) LESSON XI.

စ	စ	စ	စ	စ	စ	စ	စ	စ	စ
လဲ	လဲ	လဲ	လဲ	လဲ	လဲ	လဲ	လဲ	လဲ	လဲ
လ	လ	လ	လ	လ	လ	လ	လ	လ	လ
ဒါ	ဒ	ဒ	ဒ	ဒ	ဒ	ဒ	ဒ	ဒ	ဒ
ဌ	ဌ	ဌ	ဌ	ဌ	ဌ	ဌ	ဌ	ဌ	ဌ
အ	အ	အ	အ	အ	အ	အ	အ	အ	အ
ထါ	ထ	ထ	ထ	ထ	ထ	ထ	ထ	ထ	ထ
အိ	အိ	အိ	အိ	အိ	အိ	အိ	အိ	အိ	အိ
ဧ	ဧ	ဧ	ဧ	ဧ	ဧ	ဧ	ဧ	ဧ	ဧ
ဖို	ဖို	ဖို	ဖို	ဖို	ဖို	ဖို	ဖို	ဖို	ဖို

EXERCISE ON THE PRECEDING.

ကဆိယွဉ်နီ၊ အိရဲလဲ။ ကဆိယွဉ်နီ၊ အိပဲလဲလီ။
 ကဆိယွဉ်နီ၊ ပုဖိုဒုအာအာဌာဧ။ ကဆိယွဉ်နီ၊ ပုဖိုဒုအာအာဌာအာ။
 အဆာမာ မာဖိုထုအာလီ။

ဆမလိ (၁၂) LESSON XII.

မ	မ့	မ့	မ့	မ့	မ့	မ့	မ့	မ့	မ့
ငါ	ငဲ	ငါ	ငါ	ငါ	ငါ	ငါ	ငဲ	ငါ	ငဲ
ပွ	ပွဲ	ပွါ	ပွါ	ပွါ	ပွါ	ပွါ	ပွဲ	ပွါ	ပွဲ
နံ	နဲ	နါ	နါ	နါ	နါ	နါ	နဲ	နါ	နဲ
ထံ	ထဲ	ထါ	ထါ	ထါ	ထါ	ထါ	ထဲ	ထါ	ထဲ
တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ	တဲ
နါ	နဲ	နါ	နါ	နါ	နါ	နါ	နဲ	နါ	နဲ
ခံ	ခဲ	ခါ	ခါ	ခါ	ခါ	ခါ	ခဲ	ခါ	ခဲ
မိ	မိ	မိ	မိ	မိ	မိ	မိ	မိ	မိ	မိ
ကျါ	ကျဲ	ကျါ	ကျါ	ကျါ	ကျါ	ကျါ	ကျဲ	ကျါ	ကျဲ

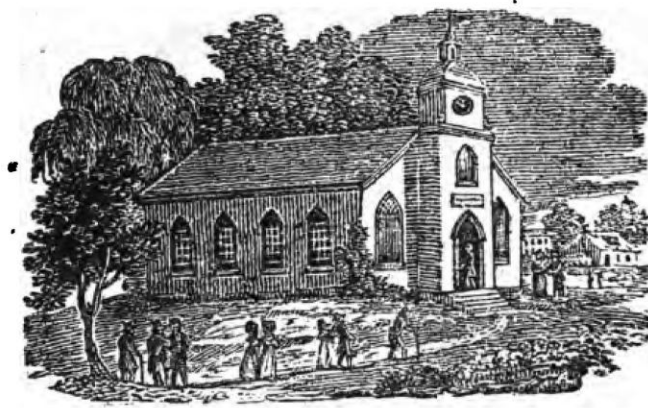

EXERCISE ON THE PRECEDING.

မုသေလဖျိ၊ ပုလကအမုသေအိယုဖျိလဲ၊ ပုလကအမုသေအိနံဖျိလီ၊
 ထွံအမုသေအိနံဖျိလီ၊ မွဲဖိတဲဒဲမုသေနီလကလဲ၊ ကဆိယွဲ တဲဒဲ မုသေနီလီ၊
 ပုဖျိတဲဒဲ မုသေသု လကကဆဲ၊ ပုဖျိတဲဒဲမုသေသု နးကအဲ၊
 လဆဆံကျဲနီ၊ ပုဖျိဒဲအဆသု၊ လဆဆံကျဲနီ၊ ပုဖျိဒဲအဆသုနးကအဲ၊
 ပုဖျိဒဲအဆလသုဘ၊ လီနုဘဲနီ ကဆိယွဲ အဆသု မိမိလီ၊

ဆာမဇလိံ (၁၃) LESSON XIII.

ကံ	ကံး	ကံ့	ကံါ	ကံဲ	ကံ်	ကံ့	ကံး	ကံ့	ကံး
ဗိ	ဗိး	ဗိံ	ဗိါ	ဗိဲ	ဗိ်	ဗိ့	ဗိး	ဗိ့	ဗိး
ဗိ	ဗိး	ဗိံ	ဗိါ	ဗိဲ	ဗိ်	ဗိ့	ဗိး	ဗိ့	ဗိး
ဖာ	ဖား	ဖာံ	ဖာါ	ဖာဲ	ဖာ်	ဖာ့	ဖား	ဖာ့	ဖား
ထါ	ထါး	ထါံ	ထါါ	ထါဲ	ထါ်	ထါ့	ထါး	ထါ့	ထါး
ဆိ	ဆိး	ဆိံ	ဆိါ	ဆိဲ	ဆိ်	ဆိ့	ဆိး	ဆိ့	ဆိး
ကွါ	ကွါး	ကွါံ	ကွါါ	ကွါဲ	ကွါ်	ကွါ့	ကွါး	ကွါ့	ကွါး
ဘဲ	ဘဲး	ဘဲံ	ဘဲါ	ဘဲဲ	ဘဲ်	ဘဲ့	ဘဲး	ဘဲ့	ဘဲး

EXERCISE.

ကဆါယွဲ အကံးအိလဖျိလီ။ ပုဖျိ အကံးအိနံဖျိလီ။ ဝံးအိလအကံးအိလီ။
 ပုဖျိ အိ လအကံးနီ၊ ပုဖျိ အိ လအကံးနီ၊ ဗွဲကလဲ။
 ပုဖျိ အိ လအကံးနီ၊ ဗိကလီ။ ပုလအနီ မိလဲးရှဲလဲ။
 မိလဲးထု လအကံးအိလီ။ မိလဲးထု လအကံးအိလီ၊ မဘဲါဘဲလဲ။
 မိလဲးထုဘဲ ကဆါယွဲ လအကံးအိလီ။